



АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

м.Одеса

02.11.2017

№ 22-р/к

Справа № 14-03/2017

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

За результатами збирання та аналізу та доказів у справі № 14-03/2017 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – Справа) Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України

ВСТАНОВЛЕНО:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

Вчинення Южненською міською радою Одеської області дій, що є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим абзацом 9 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», яке полягає у встановленні не передбаченої законами України заборони та обмеження самостійності підприємств щодо реалізації товарів.

2. ВІДПОВІДАЧ

Відповідачем у справі є Южненська міська рада Одеської області (далі – Южненська МР, Рада) (пр-т Григорівського десанту, 26-А, м.Южне, ідентифікаційний код- 21018103).

Згідно з частиною 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Отже Южненська міська рада є органом місцевого самоврядування.

В своїй діяльності Рада керується Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», та іншими законодавчими актами.

Статтею 19 Конституції України передбачається, що органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

Одеським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) проведено дослідження щодо наявності/відсутності ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Южненської міської ради у сфері організації дозвілля та розваг.

Відділенням була отримана відповідна інформація від виконавчого комітету Южненської міської ради (вх. № 604/14-02-07 від 20.06.2017) та копії документів.

За результатами аналізу отриманої інформації та документів розпорядженням адміністративної колегії Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 01.08.2017 № 17-рп/к розпочато розгляд справи № 14-03/2017 за ознаками вчинення Южненською міською радою Одеської області порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом 9 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», яке полягає у встановленні не передбаченої законами України заборони та обмеження самостійності підприємств щодо реалізації товарів.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Южненська міська рада прийняла рішення від 14.06.2012 року № 536-VI «Про затвердження комплексної схеми розміщення пересувних тимчасових споруд в межах проспекту Леніна м.Южного Одеської області», яким вирішила: «...2. Заборонити розміщення об'єктів торгівлі, крім випадків, передбачених рішенням Южненської міської ради від 14.06.2012 року № 516- VI «Про розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на території міста Южного»... ».

Відділенням на адресу Южненської міської ради була направлена вимога від 01.06.2017 №02-05/1020 про надання інформації щодо факторів, причин, які вплинули на рішення Южненської МР щодо заборони торгівлі та надання копій документів, які стали підставою для такої заборони.

На вимогу Відділення виконавчий комітет Ради повідомив, що заборона розміщення об'єктів торгівлі була внесена за пропозицією депутатів Южненської міської ради з метою попередження розміщення нових тимчасових споруд не передбачених комплексною схемою. Копій документів, які б підтверджували зазначене, надано не було (лист від 20.06.2017 №604/14-02-07).

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Провадження на території населених пунктів підприємницької діяльності у тимчасових спорудах передбачено Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності». Розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.

Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності (далі Порядок), затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244. Законодавством не передбачено розроблення та затвердження альтернативних порядків розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності іншими органами влади.

Відповідно до Порядку органам місцевого самоврядування надано право приймати рішення у сфері розміщення тимчасових споруд на території відповідних населених пунктів під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на строк проведення таких заходів.

Порядком передбачено повноваження органів місцевого самоврядування щодо розроблення та затвердження комплексної схеми розміщення тимчасових споруд.

Комплексна схема розміщення тимчасових споруд в межах вулиці (скверу, бульвару, провулку, узвозу, проїзду, площі, майдану тощо), мікрорайону (кварталу), населеного пункту - текстові та графічні матеріали, якими визначаються місця розташування тимчасових споруд.

Отже, орган місцевого самоврядування затверджує комплексну схему розміщення тимчасових споруд відповідно до якої визначаються місця розташування та фактично розміщуються тимчасові споруди.

Згідно частини 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

Відповідно до абзацу 1 статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА, ЯК АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ

Южненська міська рада своїми діями у вигляді прийняття рішення № 536-VI від 14.06.2012 року заборонила розміщення об'єктів торгівлі, крім випадків, передбачених рішенням Южненської міської ради від 14.06.2012 року № 516-VI «Про розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на території міста Южного».

Рішенням Ради від 14.06.2012 року № 516-VI затверджений Порядок розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на території міста Южного відповідно до схем розміщення тимчасових споруд та визначених місць для проведення таких заходів та здійснення торгівлі на території міста Южного.

Торгівля - це галузь господарства, яка виконує функції обігу товарів (забезпечує їх рух із сфери виробництва у сферу споживання).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833 «Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів» (зі змінами) торговельними об'єктами у сфері оптової торгівлі є:

- склад товарний (універсальний, спеціалізований, змішаний);
- магазин-склад.

У сфері роздрібною торгівлі - магазин, який може бути:

- продовольчим, непродовольчим, змішаним (за товарною спеціалізацією);
- універсальним, спеціалізованим, вузькоспеціалізованим, комбінованим, неспеціалізованим (за товарним асортиментом);
- з індивідуальним обслуговуванням, самообслуговуванням, торгівлею за зразками, торгівлею за замовленням (за методом продажу товарів);
- павільйон;
- кіоск, ятка;
- палатка, намет;
- лоток, рундук;
- склад товарний;
- крамниця-склад, магазин-склад.

Отже Рада, заборонив рішенням № 536-VI від 14.06.2012 року розміщення об'єктів торгівлі, заборонила саму торгівлю, як вид економічної (господарської) діяльності.

Тим самим Радою було знехтувано низьку законодавчих актів, зокрема:

Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» зазначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність;

Статтею 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України та Кабінету

Міністрів України;

Згідно зі статтею 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція;

Загальними принципами господарювання в Україні є, у тому числі забезпечення економічної багатоманітності та рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання; свобода підприємницької діяльності у межах, визначених законом; вільний рух капіталів, товарів та послуг на території України; заборона незаконного втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини (ст.6 Господарського кодексу України);

Забороняється незаконне втручання органів та посадових осіб місцевого самоврядування у господарську діяльність суб'єктів господарювання. Не допускається видання правових актів органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законом обмеження щодо обігу окремих товарів (послуг) на території відповідних адміністративно-територіальних одиниць (частина 4 ст.23 ГК України);

Органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необгрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів (ст.18 ГК України).

Відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції» (стаття 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції»). Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

Рішення Южненської міської ради від 14.06.2012 року № 536-VI в частині заборони розміщення об'єктів торгівлі також має негативний вплив й на споживачів міста Южного, які обмежені в праві вільно придбавати товари на певній території.

Згідно з абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається дія, якою встановлюються не передбачені законами України заборони та обмеження самостійності підприємств, у тому числі щодо придбання чи реалізації товарів, ціноутворення, формування програм діяльності та розвитку, розпорядження прибутком.

Отже, дії Южненської міської ради, які полягають у прийнятті рішення від 14.06.2012 року № 536-VI «Про затвердження комплексної схеми розміщення пересувних тимчасових споруд в межах проспекту Леніна м.Южного Одеської області» відповідно до якого встановлено не передбачену законодавчими актами України, заборону розміщення об'єктів торгівлі, крім випадків, передбачених рішенням Южненської міської ради від 14.06.2012 року № 516- VI «Про розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на території міста Южного», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом 9 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних дій органом місцевого самоврядування, що полягає у встановленні не передбаченої законами України заборони та обмеження самостійності підприємств щодо реалізації товарів.

На адресу Відповідача 12.09.2017 року були направлені попередні висновки за результатами розгляду справи № 14-03/2017 за № 19-ПВ.

Станом на 02.11.2017 року зауважень, заперечень з боку Южненської МР до Відділення не надходило.

Враховуючи викладене, на підставі статей 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що Южненською міською радою Одеської області (ідентифікаційний код 21018103) вчинене порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом 9 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у прийнятті рішення від 14.06.2012 року № 536-VI «Про затвердження комплексної схеми розміщення пересувних тимчасових споруд в межах проспекту Леніна м.Южного Одеської області» відповідно до якого встановлено не передбачену законодавчими актами України, заборону розміщення об'єктів торгівлі, крім випадків, передбачених рішенням Южненської міської ради від 14.06.2012 року № 516-VI «Про розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на території міста Южного», тобто у встановленні не передбаченої законами України заборони та обмеження самостійності підприємств щодо реалізації товарів.
2. Zobov'язати Южненську міську раду Одеської області **впродовж 3-х місяців з дня отримання цього рішення** скасувати рішення ради від 14.06.2012 року № 536-VI «Про затвердження комплексної схеми розміщення пересувних тимчасових споруд в межах проспекту Леніна м.Южного Одеської області» в частині заборони розміщення об'єктів торгівлі, крім випадків, передбачених рішенням Южненської міської ради від 14.06.2012 року № 516-VI «Про розміщення тимчасових споруд під час проведення ярмарок, державних та місцевих святкових, урочистих масових заходів на території міста Южного», про що повідомити Відділення у 10-денний строк з дня припинення порушення.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії

Д.В.Корчак